

# Litevské resumé: pěstounsky nejvíce souzníme s Belgičany

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka a Unie center pro rodinu a komunitu se dostaly mezi asociace figurující v mezinárodním projektu Erasmus+, který napsali zástupci turecké organizace k porovnání pěstounské péče mezi Tureckem, Českou republikou, Litvou a Belgií.

První část proběhla v tureckém Denizli, kde jsme intenzivně porovnávali systémy pěstounské péče v ČR a zahraničí. V říjnu jsme zavítali do litevského Kaunasu. Proběhla prezentace odvedené práce od minulého setkání doteď. Každá země představila seznam realizovaných aktivit. Zástupci České republiky a Litvy se shodli v plynulém provádění klasických činností propojených s těmi v projektu. Belgií a Turecko značně ovlivnila současná politická situace, od které se odvíjela jejich produktivita práce, kdy Turci museli svou činnost na nějakou dobu dokonce pozastavit z důvodu nepokojů v jejich zemi. Belgičané přizpůsobili svou práci současným okolnostem v souvislosti s dopadem imigrantské krize na jejich území. Řeší tak nové metody sociální práce a podporu náhradní rodinné péče mezi imigranty.

Všechny země se zabývaly vzdělávacími semináři, aktivitami pro děti včetně arteterapie, prezentováním své činnosti a propagací náhradní rodinné péče.

Zvláštním úkolem bylo zpracování propagačního a motivačního spotu k pěstounské péči. Český krátký film režiséra Romana Motyčky vyprávěl zábavný a zároveň srdcervoucí příběh malého chlapce, který se o sebe stará úplně sám. Zvládne skoro všechno, chybí mu však puha na dobrou noc, kterou si nedokáže dát. Litevci nám představili starší film, který ukazoval souvislost mezi ústavní péčí a vězením. Děti vychovávané mimo rodinné prostředí mají sklony k patologickým jevům, a tak často skončí právě v nápravných zařízeních. Belgická organizace chystá film na téma Pěstounská péče a děti imigranti. Vzhledem k tomu, že legislativa v této zemi nedovoluje



zobrazování obličejů dětí ve veřejných videích, budou tyto maskovány jako zvířátka. Na film se zajímavým nápadem a novou tematikou se moc těšíme. Pochlubili jsme se také čtvrtletníkem Pěstounovi (anglicky The Fosters), jehož dvě čísla jsme nechali přeložit a nabídli zahraničním kolegům ke čtení. Časopis sklídl ohromný úspěch.

Další částí programu byla prezentace litevské psychoterapeutky na téma trauma. Nic nového jsme se ale během zdlouhavého popisu toho, co trauma je, nedozvěděli, naopak jsme s některými tvrzeními nesouhlasili.

Po teoretickém úvodu nám Litevci ukázali sociální práci s dětmi bez biologických rodičů v praxi. Navštívili jsme dům pro dvanáct dětí v náhradní péči. Dal by se přirovnat k malému dětskému domovu u nás v Česku. Dům nepůsobil příliš útulně. Stroje vybaven, bez jakýchkoliv osobních věcí. Na to, že děti v těchto prostorách dlouhodobě žijí, nebylo místo vůbec útulné a přívětivé. Pozitivní byli domácí mazlíčci, kteří dětem dělali společnost. S dětmi v domě pracuje vedoucí, sociální pracovníci, sociální poradci a dobrovolníci koordinující volnočasové aktivity. Venkovní prostor disponoval zahrádkami pro pěstování rostlin, hřištěm na hraní a bazénem. Dům byl nestátní, ale státem podporovaný – podpora na každé dítě a na prostory. Rovněž byl rekonstruován z finanční dotace Norských fondů. Přes vícezdrojové financování státu probíhá stále systematická činnost k získávání prostředků, protože současná podpora rozhodně není dostačující na údržbu tak velkých prostor.

Během společného sezení se strhla divoká diskuze ohledně výzkumu o pově-

domí o pěstounské péči v jednotlivých zemích. S Belgií jsme se shodli, jak už je celkem obvyklé, na jasné strukturu dotazníkového šetření a kvótách určujících výběr respondentů. Domlouvat se na pravidlech s Tureckem byl ovšem nelehký úkol. Naštěstí jsme nakonec kolektivně přesvědčili zástupce Turecka, že takový výzkum je uplatnitelný při komunikaci s dalšími orgány ovlivňujícími pěstounskou péči, při změně legislativy a při pokroku v této oblasti. Proto musí být zpracován precizně.

Po diskuzi následovala další rozsáhlá prezentace o dětských traumatech, konkrétně o jejich zvládnání s praktickým cvičením pro děti. Pro nás informace nebyly nikterak přínosné, protože se v této oblasti vzděláváme dlouhodobě a pravidelně. Nicméně Turci tuto jistě ocenili.

Za naopak velice užitečné považujeme setkání s litevskými pěstounskými rodiči, jejichž odpovědi na otázky o pěstounské péči nám umožnily mít jasnější povědomí o systému v Litvě.

Tímto oficiální vzdělávací program končil. Nám to ale nestačilo. V průběhu společných setkání jsme si všimli, že si ledaco můžeme předat s Belgií, a tak jsme řešili možnosti další součinnosti. Belgičany velmi zajímala naše práce s Romy, protože tuto u nich zatím nedokážou uchopit. Nás zase zajímal problém uprchlické krize a jeho řešení v kontextu sociální práce s rodinami.

Společnou řeč jsme našli v mnoha dalších tématech, a proto se velmi těšíme na březen 2017, kdy Belgií navštívíme.

**Tereza Polochová**  
projektová manažerka, Rodinné a komunitní centrum Chaloupka

